

Handläggare
Jeanette Nyström
Telefon: 08-508 33 489

Till
Utbildningsnämnden
2022-06-09

Lokal rutin för rapportering enligt lex Sarah

Förslag till ny rutin

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner lokala rutiner för rapportering enligt lex Sarah enligt bilaga till utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsdirektören i uppdrag att uppdatera rutinen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Anette Burman
Avdelningschef

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges ”Riktlinjer för lex Sarah” ska nämnder som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Utbildningsförvaltningen tillhandahåller på ett antal skolor platser för korttidstillsyn, KTT, för skolungdomar över 12 år enligt LSS på uppdrag av stadsdelsnämnderna och andra kommuner. Förvaltningen har därför tagit fram lokala rutiner för rapportering enligt lex Sarah som utbildningsnämnden föreslås godkänna. Utbildningsnämnden föreslås också ge utbildningsdirektören i uppdrag att uppdatera rutinen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Bakgrund/ärendet

I juni 2013 utfärdade kommunfullmäktige riktlinjer för nämndernas verksamhet för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).¹ Enligt dessa riktlinjer ska nämnder som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller verksamhet enligt LSS fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras.

Utbildningsnämnden tillhandahåller på ett antal skolor platser för korttidstillsyn, KTT, för skolungdomar över 12 år enligt LSS på uppdrag av stadsdelsnämnderna och andra kommuner.

Lex Sarah² handlar om att uppmärksamma och rätta till missförhållanden och risker för påtagliga missförhållanden som kan drabba klienter och brukare. Med missförhållanden avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet, fysiska eller psykiska hälsa. Det inträffade behöver alltså inte ha fått konsekvenser för den enskilde, utan att det finns påtaglig risk för konsekvenser är tillräckligt för att rapportering ska ske. Med en påtaglig risk för ett missförhållande avses att det finns en uppenbar och konkret risk för ett missförhållande.

Var och en som är verksam inom socialtjänsten, äldreomsorgen eller inom verksamhet som bedrivs enligt LSS, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) är skyldig att rapportera ett missförhållande eller påtaglig risk för ett missförhållande i den egna verksamheten.

Utbildningsnämnden har genom delegation utsett en lex Sarah-ansvarig. När en rapport enligt lex Sarah inkommer via registrator till lex Sarah-ansvarig gör denne en förhandsbedömning om en utredning ska genomföras eller inte. Om det är uppenbart att mottagen rapport inte rör missförhållande som ska rapporteras enligt lex Sarah beslutar lex Sarah-ansvarig att ingen utredning ska göras. Beslutet att avskriva ärendet med ett ställningstagande anmäls till utbildningsnämnden. Ställningstagandet och övriga

¹ Riktlinjer för lex Sarah, Kommunfullmäktige juni 2013, dnr 325-1033/2012.

omständigheter dokumenteras i rapporten. Om beslut tas att påbörja en utredning utser den lex Sarah-ansvarige en lex Sarah-utredare.

Varje genomförd utredning avslutas med ett beslut som dokumenteras. Det kan till exempel handla om att vissa åtgärder måste vidtas för att förhindra att missförhållandet uppstår igen.

Lex Sarah-ansvarig informerar och kommunicerar med ansvarig föreståndare för den aktuella KTT-verksamheten och säkerställer att missförhållandet inte är pågående samt informerar beställande stadsdelsnämnd/kommun.

Föreståndaren för KTT-verksamheten har ansvar för att vidta de nödvändiga åtgärder som situationen kräver för att undanröja eller avhjälpa missförhållandet eller risken för ett missförhållande och ansvarar för att åtgärder som framkommer vid lex Sarah-utredningen vidtas.

Om lex Sarah-ansvarig gör bedömningen att missförhållandet kan vara ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande gör denne en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Lex Sarah-ansvarig anmäler beslutet till utbildningsnämnden samt gör en årlig sammanställning av anmälningarna som biläggs nämndens verksamhetsberättelse.

Rutinen hänvisar till olika källor, exempelvis webbplatser, andra myndigheters riktlinjer eller andra källor som ofta byter namn eller uppdateras. Förvaltningen (lägsta beslutandenivå avdelningschef avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa) bör därför ha i uppdrag att göra sådana enkla uppdateringar som inte ändrar rutinen i sak. Revideringen ska anmälas till nämnden. Vid sådana förändringar som påverkar innehållet i rutinen krävs nämndbeslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa tillsammans med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 31 maj. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 1 juni.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Mot bakgrund av de riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om för nämnder som bedriver verksamhet inom SoL och LSS har

förvaltningen tagit fram lokala rutiner för att förtydliga ansvarsfördelningen samt underlätta förfarandet vid rapportering enligt lex Sarah. Syfte med de lokala rutinerna är att ge insatser av god kvalitet och att skydda den enskilde från missförhållanden.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Syftet med lex Sarah stämmer väl överens med flera delar i barnkonventionen, bland annat att barn ska skyddas mot alla former av fysisk eller psykiskt våld, skada och övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp.

En lokal rutin för detta gällande de KTT-verksamheter som bedrivs inom stadens skolor möjliggör en verksamhet med hög kvalitet som beaktar elevernas bästa där eventuella missförhållanden eller risk för sådana kan undvikas eller undanröjas.

Förvaltningen bedömer att rutinen inte innebär några negativa konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Konsekvenser för administrativ arbetsbörda

Den föreslagna rutinen följer de av kommunfullmäktige beslutade riktlinjer att nämnder som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller verksamhet enligt LSS ska ha rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras.

Redan idag genomförs rapportering, utredning, avhjälpan och undanröjande av missförhållanden och risker för missförhållanden inom KTT-verksamheterna i stadens skolor.

Förvaltningens målsättning är att tillgång till den nya lokala rutinen ska underlätta för de inom verksamheten som har skyldighet att anmäla utifrån lex Sarah. Därmed bedöms ingen ökad administrativ börda tillkomma utan rutinen syftar snarare till att underlätta utifrån ställda krav.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner lokala rutiner för rapportering enligt lex Sarah enligt bilaga. Förvaltningen föreslår också att utbildningsnämnden beslutar att ge utbildningsdirektören i uppdrag att uppdatera rutinen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Bilaga

Lokal rutin för rapportering enligt lex Sarah